

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

ŞİKAYET NO : 02.2013/ 446
KARAR TARİHİ : 29/01/2014

RET KARARI

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
Şikayetçilerin Trabzon Yurdunun kız
öğrenci yurduna dönüştürülmesinden dolayı
yaşadığı mağduriyet hakkındadır.
05/08/2013, 14/08/2013

ŞİKAYETİN KONUSU

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikâyet başvuru Kurumumuza 05/08/2013 ve 14/08/2013 tarihlerinde dilekçe yoluyla ayrı ayrı yapılmıştır. Şikâyet başvurularının karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırılmasına geçilmiş ve 02.2013/446 şikâyet no.lu ret karar önerisi ile Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet başvurularının "idari başvuru yollarının tüketilmesi" şartı dışındaki başvuru koşullarını taşıdığı tespit edilmiştir. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İdari başvuru yollarının tüketilmesi" başlıklı 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince telafisi güç veya imkansız zararların doğması ihtimali bulunduğu değerlendirildiğinden, "idari başvuru yollarının tüketilmesi" şartı aranmayarak inceleme ve araştırma safhasına geçilmesine engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, tarafından Trabzon Yurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürüldüğünden bahisle yaşadığı mağduriyetin giderilmesi talebi ile ilgili olarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna karşı yapılan şikâyet başvurusu ile 2013/446 numaralı işbu şikâyet dosyası arasında sebep ve konu yönünden bağlantı olduğu, biri hakkında verilecek kararın diğerini etkileyeceği sonucuna varıldığından, 2013/497 numaralı şikâyet kaydı kapatılarak 2013/446 numaralı şikâyet dosyasında birleştirilmesine 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 22 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca karar verilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçilerin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyet, Trabzon Yurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürüldüğü, erkek öğrencilerin fiziki koşulları kötü olan yurtlara yerleştirildiği, böylelikle erkek öğrencilerin mağdur edildiği iddiaları hakkındadır.

B) İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü 23/09/2013 tarih ve 11448 sayılı cevabi yazısında, Kurumun amacının yurt başvurusu yapan öğrencilerin taleplerini, çağdaş normlara uygun yurtlarda ve zamanında karşılamak olduğu, bu doğrultuda yeni yurt binaları temin edilmesi ve mevcut yurtların daha rantabl olarak hizmet verebilmesi için çalışmaların aralıksız sürdürüldüğü, bu çalışmalar yapılırken yurdun bulunduğu il/ilçe merkezindeki öğrenci sayıları, yurt başvuruları ve başvuruların karşılanma oranları, binaların konumu ve fiziki yapıları dikkate alınarak yurtların personel, temizlik ve güvenlik hizmetleri açısından daha etkin ve ekonomik yönetilebilmesi, nöbet hizmetlerinin daha rantabl yürütülebilmesi için 2013/2014 öğretim dönemi başında Trabzon il merkezinde yapılan düzenlemeler sonucu Trabzon Yurdunun kız yurdu olarak hizmet vereceği belirtilmiştir.

C. Olaylar

5) a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2. sınıf öğrencileri olan şikâyetçiler 2012-2013 öğretim yılında Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı Trabzon Yurduna yerleştirilmişlerdir.

b) 2012-2013 öğretim yılının akabinde girilen yaz tatilinde adı geçen Yurdun kız öğrenci yurduna dönüştürüldüğü ve başka bir yurda aktarıldıkları bilgisini edinmişlerdir.

c) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu 2013-2014 öğretim yılında Trabzon Yurdunun kız yurdu olarak hizmet vermesine karar vermiştir.

d) Şikâyetçiler başvurularında, Trabzon Yurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesi sebebiyle mağdur edildiklerini iddia etmişlerdir.

D. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) İlgili Kamu Denetçisi tarafından Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünden konuya ilişkin bilgi ve belgeler istenerek Trabzon il merkezinde okuyan kız ve erkek öğrenci sayısı, yurtlarda bulunan yatak kapasite sayısı, ilgili idarenin şikâyet konusu işlemi gerçekleştirme gerekçelerine ulaşılmıştır.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) 351sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun "Kurumun Amacı" başlıklı 2 nci maddesinde; Kurumun amacının, yurt içinde ve dışında yüksek öğrenim gören öğrencilere bu kanun gereğince kredi vermek, yurtlar yaptırmak ve yurt işletmesini sağlamak suretiyle Türk gençlerinin yüksek öğrenimlerini, sosyal ve kültürel gelişmelerini kolaylaştırmak olduğu ifade edilmiştir.

8) 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun Uygulanmasına Ait Yönetmeliğin "Yurtların İdare ve İşletilmesi" başlıklı 13 üncü maddesinde; yurtlara alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, yurtların idaresi yurtlarda barınma süresi, uygulanacak disiplin esasları, disiplin kurullarının kuruluşu, yetki ve işleyişleri, yurtların normal ve olağanüstü açılma ve kapatılması, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, özel ve gece hizmetleri ve küçük

işletmelerin çalıştırılmasına dair esaslar ile diğer hususların Kurum tarafından ayrıca çıkarılacak bir yönetmelikte tespit edileceği belirtilmiştir.

9) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliğinin

"Kayıt, Kabul ve Değerlendirme Esasları" başlıklı 7 nci maddesinde; yurtlara kayıt, kabul ve değerlendirme esaslarının Genel Müdürlükçe hazırlanan ve Yönetim Kurulunca kabul edilen talimatlarla düzenleneceği ifade edilmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğinin "Kontenjanlar" başlıklı 8 inci maddesinde; gerçek ve tüzel kişilerle Kurum arasında yapılan protokollerdeki özel hükümlere göre ayrılan yatak sayısının, 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile diğer ilgili mevzuat uyarınca burslu uluslararası öğrenciler için ayrılan yatak sayısının, Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen uluslararası değişim programlarından yararlanacak öğrenciler için ayrılan yatak sayısı boş yatak sayısından düşüldükten sonra geriye kalan boş yataklara yurt bazında çeşitli oranlara göre yerleştirme yapılacağı belirtilmiş olup; % 93'üne dağılımın Yönetim Kurulunca tespit edilecek ara sınıf ve birinci sınıf öğrencileri, % 2'sine ön kayıt ve özel yetenek sınavı ile yükseköğretim kurumlarına giren öğrenciler, % 2'sine artık yıl öğrencileri, % 1'ine lisansüstü öğrencileri, % 1'ine yatay ve dikey geçiş yapan öğrenciler ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından ek kontenjanla yerleştirilen öğrenciler, % 1'ine burslu uluslararası öğrenciler dışında kalan uluslararası öğrenciler şeklinde belirleme yapılmıştır.

B. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

10) İlgili Kamu Denetçisi Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurum tarafından işletilen yurtlarda barındırılacak öğrencilerde aranacak şartların ve yurtların idaresine ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Kredi Yurtlar Kurumunun takdir yetkisinin bulunup bu hususların belirlenmesinde kamu yararı ve hizmet gerekleri dışında herhangi bir sınırlamadan söz edilemeyeceğini, Trabzon Yurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesine yönelik işlemin de idarenin takdir yetkisi kapsamında yapılan bir işlem olup neticesinde erkek öğrencilerin Trabzon Yurduna yerleştirildiğinden erkek öğrencilerin de mağdur edilmeleri anlaşıldığından idarenin işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığından şikayetlerin reddedilmesini önermiştir.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

11) Şikayetçiler tarafından daha iyi fiziki koşullar haiz olduğu iddia edilen Trabzon Yurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesine yönelik işlemin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin tetkiki neticesinde; Kredi Yurtlar Kurumunun yurt içinde yüksek öğrenim gören öğrencilerin yüksek öğrenimlerini, sosyal ve kültürel gelişmelerini kolaylaştırmak amacıyla kurulduğu, bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak öğrenciler için yurtlar yaptırmak ve yurt işletmesini sağlamak görevinin bu Kuruma verildiği, buna paralel olarak yurtlara alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, yurtların idaresi ve yurtlarda barınma süresi gibi esasları belirlemede Kredi ve Yurtlar Kurumuna takdir yetkisi tanındığı görülmektedir.

Kredi ve Yurtlar Kurumuna verilen söz konusu takdir yetkisi doğrultusunda, Kurum tarafından işletilen yurtlarda barındırılacak öğrencilerde aranacak şartlar ve yurtların idaresine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenen Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliği 03/01/2013 tarih ve 23572 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girmiştir.

Bahsi geçen Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliğinin 7

nci maddesinde yurtlara kayıt, kabul ve değerlendirme esaslarının Genel Müdürlükçe hazırlanan ve Yönetim Kurulunca kabul edilen talimatlarla düzenleneceği belirtilerek, bu hususlarda Kuruma geniş bir takdir yetkisi tanınmış olup; söz konusu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde ise, belli özel durumlar dışında kalan boş yatalara yurt bazında hangi oranlara göre yerleştirme yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Yönetmelik incelendiğinde; Kurum tarafından işletilen yurtlarda barındırılacak öğrencilerde aranacak şartlar ve yurtların idaresine ilişkin usul ve esasları belirlemenin Kredi Yurtlar Kurumunun yetkisi dahilinde bulunduğu, bu yetkinin kullanılmasında kamu yararı ve hizmet gerekleri dışında kısıtlayıcı herhangi bir hususa yer verilmediği, zira Yönetmelikte öğrencilerin yurtlara yerleştirilmesi esnasında Kurum tarafından yerleştirildiği yurttan öğrenim süresi boyunca barındırılacağı yönünde taahhütte bulunma zorunluluğu getirilmediği görülmektedir.

Ayrıca, bahsi geçen Yönetmeliğin 8 inci maddesinde, belli özel durumlar dışında kalan boş yatalara yurt bazında hangi oranlara göre yerleştirme yapılacağı belirlenirken, öğrenci statüsünden kaynaklanan objektif durumlar esas alınmış olup, söz konusu yerleştirmede kız veya erkek öğrenci ayırımına gidilmemiştir.

Dolayısıyla, şikayetçiler tarafından daha iyi fiziki koşulları haiz olduğu iddia edilen TrabzonYurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesine yönelik işlem, idarenin takdir yetkisi dahilinde tesis edildiğinden, söz konusu işlemde herhangi bir hukuka aykırılık görülmemiştir.

Şikayet edilen Kurum tarafından işletilen yurtlarda barındırılacak öğrencilerde aranacak şartların ve yurtların idaresine ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Kredi Yurtlar Kurumunun takdir yetkisi esas teşkil etmekte olup, söz konusu hususların belirlenmesinde kamu yararı ve hizmet gerekleri dışında herhangi bir sınırlamadan söz etmek mümkün değildir.

Bu çerçevede, şikayet edilen işlem neticesinde şikayetçilerin mağduriyetlerinin tespit edilmesine yönelik olarak, Kredi ve Yurtlar Kurumu nezdinde yapılan araştırmada, adı geçen öğrenci yurdunun kız öğrenci yurduna dönüştürülmesi sonucu öğrenci yurdunu boşaltmak zorunda kalan erkek öğrencilerin mağduriyetinin nasıl giderildiği, başka bir yurda yerleştirilip yerleştirilmedikleri sorulmuş olup; TrabzonYurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesine yönelik işlem neticesinde erkek öğrencilerin Trabzon Yurduna yerleştirildiğinden bahisle, erkek öğrencilerin mağdur edilmelerinin söz konusu olmadığı bilgisi edinilmiştir. Şikayet edenlerde bu durumun aksini yani idarenin kendilerini başka yurda yerleştirmediklerini öne sürmemektedirler.

Diğer yandan, 2013-2014 öğretim yılında uygulanmaya başlanan şikayet konusu işlemin, 20122013 öğretim döneminde TrabzonYurdunda kalmış olan bir veya birkaç erkek öğrenciyi değil, adı geçen yurttan o dönem kalmış olan tüm erkek öğrencileri kapsadığı görülmektedir.

Nitekim, şikayet edilen Kurumun 23/09/2013 tarih ve 11448 sayılı cevabi yazısında, yeni yurt binaları temin edilmesi ve mevcut yurtların daha rantabl olarak hizmet verebilmesi için çalışmaların aralıksız sürdürüldüğü, bu çalışmalar yapılırken yurdun bulunduğu il/ilçe merkezindeki öğrenci sayıları, yurt başvuruları ve başvuruların karşılanma oranları, binaların konumu ve fiziki yapıları gibi objektif ölçütlerin dikkate alındığı ifade edilmiştir.

Netice itibarıyla, TrabzonYurdunun kız öğrencilere tahsis edilmesi sebebiyle öğrenci yurdunu boşaltmak zorunda kalan erkek öğrencilerin Trabzon Yurduna yerleştirildikleri ve idare tarafından mağdur edilmedikleri hususu dikkate alındığında, şikayete konu edilen TrabzonYurdunun tamamen kız öğrenci yurduna dönüştürülmesi yönünde tesis edilen işlemde hakkaniyet ölçütlerine aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

12) 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının şikayetçilere tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

13) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın "*Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması*" başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, "*Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.*" hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, adı geçen Kurumun işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Ankara İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikayetlerin REDDİNE,

Bu kararın şikayetçilere ve Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verilmiştir.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi